

**Propozycje tematów badań antidyskryminacyjnych
zebranych między 14 stycznia a 15 lutego 2014r.
dot. dyskryminacji ze względu na wiek**

Tematy zakwalifikowane pod względem formalnym

l.p	Temat	Instytucja/ organizacja	Konkluzje opinii ekspertów
1.	Dyskryminacja ze względu na wiek. Osoby starsze	Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce	Temat został przedstawiony ogólnie, ale jest możliwy do zbadania. Problem występuje w wymienionych przez Zgłaszającego obszarach. Brak badań w tym temacie w tak holistycznym ujęciu, dostępne dane zazwyczaj sygnalizują problem i porównują do sytuacji w innych krajach, przeważnie w ramach UE. Dyskryminacja osób starszych ze względu na wiek oznacza realne zagrożenie wykluczeniem społecznym ze wszystkich istotnych dla nich ról społecznych, wiążących się z rolą zawodową, rolą uczestnika wspólnoty lokalnej, rolą obywatela, wywiera także druzgocący wpływ na pełnienie ról rodzinnych.
2.	Dyskryminacja ze względu na wiek w obszarze zatrudnienia	Zespół Poznańskiego Centrum Praw Człowieka INP PAN	Temat istotny dla tej grupy społecznej. Skala problemu oscyluje pomiędzy 5-15% populacji w zależności od badań. Są prowadzone badania w tym zakresie, chociaż nie są one systematyczne. Ewentualnie można podjąć temat w ramach ekspertyzy prawnej. Temat jest możliwy do zbadania, ale wymaga doprecyzowania. Dyskryminacja osób starszych ze względu na wiek na rynku pracy jest szczególnie zauważalna w procesie rekrutacyjnym i realnie upośledza możliwości zdobycia i utrzymania pracy przez osoby znajdujące się nawet na przedpolu starości. Opinia o niekompetencji starszych pracowników jest niewątpliwie fałszywa w odniesieniu do wielu z nich, stąd, promowanie idei zarządzania wiekiem oraz pozytywnego wizerunku starszych pracowników w odniesieniu do wyników badania, mogłyby przyczynić się do poprawy sytuacji osób starszych na rynku pracy oraz przynieść korzyści polskim przedsiębiorstwom. Zwłaszcza w świetle przedłużenia wieku emerytalnego do 67-go roku życia. Do rozważenia w pracach Komisji Ekspertów ds. Osób Starszych przy RPO.
3.	Wizerunek osób starszych w mediach	Fundacja na Rzecz Kobiet JA KOBIETA	W przypadku zaproponowanego tematu faktycznie można mówić o przewadze przekazu dyskryminującego nad realnym. W doniesieniach podkreśla się m.in. brak neutralnego języka do mówienia o starości, wprowadzanie perspektywy zależności w komunikacji z seniorami, częstsze podkreślanie negatywnych konsekwencji starzenia się społeczeństwa zamiast bilansować przekaz informacjami wskazującymi na wyzwania i szanse stojące za procesem, w tym brak edukacji DO starości. Dotychczasowe badania w tym zakresie są nieliczne i fragmentaryczne. Nieobecność osób starszych w mediach może doprowadzić do sytuacji, w której zostaną oni niejako wykluczeni ze świadomości społecznej.
4.	Dyskryminacja wiekowa w	Akademia Leona	Temat dotyczący wąskiej grupy zawodowej osób starszych. Brak informacji nt dotychczas przeprowadzonych badań. Warto odnieść się także do ograniczeń dla osób młodych w dostępie do awansów i konkursów. Badania w tym

	środowisku akademickim	Koźmińskiego	temacie, rekomendacje na podstawie wyników badań jak i dobre praktyki z innych krajów mogłyby pozwolić na zmianę sytuacji i urealnienie szans rozwoju dla pracowników nauki w różnym (każdym) wieku.
5.	Dyskryminacja naukowców w starszym wieku w prawodawstwie i praktyce naukowej	Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy, Laboratorium Analiz Statystycznych i Ewaluacji	Podobnie jak w temacie 4. Temat jest istotny tylko dla jednej grupy zawodowej. Skala problemu obecnie nie jest zbyt duża, ale może rosnąć, jeżeli ograniczenie dotyczące wieku nie zostanie usunięte biorąc pod uwagę podniesienie wieku emerytalnego. Do rozważenia w pracach Komisji Ekspertów ds. Osób Starszych przy RPO. Warto rozważyć ekspertyzę (prawną) dotyczącą oceny zgodności istniejących przepisów a praktyk stosowanych wobec pracowników naukowych, dodatkowo pokazując ograniczenie istniejących przepisów i konieczność ich zmian w świetle zmiany wieku emerytalnego.
6.	Równe traktowanie w procesie zatrudniania ze względu na wiek, płeć i orientację seksualną	Prokuratura Generalna	Uwagi jak w temacie 2. Temat możliwy do zbadania chociaż problematyczne pozostaje zbadanie dyskryminacji krzyżowej. Istnieją badania w tym obszarze, ale warto byłoby prowadzić stały monitoring tego zagadnienia. Można się zastanowić w jaki sposób pogłębić badania w celu pozyskania wiedzy czy problem występuje i jaka jest jego skala. Konsekwencją utrzymywania się problemu jest wykluczenie osób przynależących do wymienionych grup społecznych.
7.	Jakość wsparcia środowiskowego dla niesamodzielnych osób starszych	Komisja Ekspertów ds. Osób Starszych przy Rzeczniku Praw Obywatelskich	Temat istotny, są dostępne opracowania w tym obszarze, ale temat nie był przebadany w postulowanym wymiarze. Warto poddać problem stałemu monitoringowi. Pomimo europejskich trendów do deinstytucjonalizacji opieki nad zależnymi osobami starszymi, malejące wskaźniki (najczęściej rodzinnego) potencjału pielęgnacyjnego przy rosnącym udziale osób starszych w populacji kraju sugerują, iż popyt na DPS-y nie zmniejszy się w nadchodzących dekadach . Stąd wszelkie działania, także badawcze, mające na celu (bezpośrednie i pośrednie) polepszenie jakości życia mieszkańców takich instytucji/placówek są niezbędne dla rozwoju się i jak najpełniejszej odpowiedzi na (zmieniające się w czasie) potrzeby swoich mieszkańców. Zaniedbania w tym zakresie mogą mieć swoje negatywne konsekwencje w stanie zdrowia osób będących w tego typu placówkach. Wątek tych badań wpisuje się w jakość życia seniorów a nie tylko w kwestie dyskryminacji.
8.	Dyskryminacja osób w podeszłym wieku w obszarze opieki zdrowotnej	Fundacja Projekt Starsi	Temat bardzo istotny, można zintegrować z tematem 7. Do dyskryminacji chorych seniorów prowadzi m.in. ignorowanie geriatry oraz założeń polityki senioralnej w polskim systemie ochrony zdrowia. Należy zauważyć pewien paradoks, który mógłby zostać uwzględniony w badaniach – z jednej strony mamy do czynienia z medykacją starości w dyskursie publicznym, z drugiej zaś, właśnie z częstą infantyлизacją seniorów przez służbę zdrowia.

		<p>Wobec przyśpieszenia demograficznego starzenia się, niezbędne jest uwrażliwienie służby zdrowia, szczególnie jej reprezentantów rekrutujących się z grona lekarzy (geriatrów) i/lub pracowników pierwszego kontaktu na potrzeby osób starszych borykających się ze zdrowotnymi ograniczeniami. Większość dostępnych badań ma charakter jakościowy, brak badań ilościowych odnoszących się do skali problemu. Zagadnienie trudne do zbadania, konieczne szczegółowe rozpisanie tematu.</p> <p>Dyskryminacja osób starszych przez przedstawicieli służby zdrowia jest pogwałceniem ich praw jako pacjentów. Natomiast patrząc na problem z perspektywy długofalowej, można domniemywać, że niektórzy pacjenci świadomi „ryzyka kontaktowego” związanego z patronizującym i/lub lekceważącym zachowaniem pracowników służby zdrowia mogą odwlekać kontakt z nimi, co z kolei może doprowadzić na poważnych konsekwencji zaniechania dbałości o własny dobrostan.</p> <p>Błędne koło ujawniające dyskryminowaniu seniorów na tym polu, polega na tym również, że starsi pacjenci odczuwają konieczność „wychodzenia” sobie bezpieczeństwa zdrowotnego, stąd – z drugiej strony - ich „nadwidoczność” w systemie opieki zdrowotnej.</p>
--	--	---